

Clauses 2 to 4 both inclusive were added to the Bill.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is ;

“That clause 1, the long title the preamble and the Enacting formula do stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 1, the long title the preamble and the enacting formula were added to the Bill.

Motion to pass

Sri K. H. RANGANATH.—Sir, I beg to move.

“That the Karnataka Motor Vehicles (Taxation on passengers and Goods) (Amendment) Bill, 1974 be passed.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Question is :

“That the Karnataka Motor Vehicles Taxation (on passengers and goods) (Amendment) Bill 1974, be passed.”

The motion was adopted and the Bill was passed.

MYSORE LOKAYUKTA AND UPA-LOKAYUKTA BILL, 1973

Motion to Consider

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—Sir, I beg to move.

“That this House make a special order under proviso to sub-rule (3) of rule 16 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Karnataka Legislative Assembly for the continuance of the Mysore Lokayukta and Upa-Lokayukta Bill, 1973.”

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is.

“That this house made a special order under Proviso to sub-rule (3) of rule 16 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Karnataka Legislative Assembly for the continuance of the Mysore Lokayukta and Upa-Lokayukta Bill, 1973.”

The motion was adopted

Mr. DEPUTY SPEAKER.—In pursuance of clause 3 of Article 207 of Constitution of India, Governor of Karnataka has sent his recommendation that the Mysore Lokayukta and Upa-Lokayukta Bill, 1973 be considered by the Mysore Legislative Assembly.

Sri D. DEVARAJ URS.—I beg to move.

“That the Mysore Lokayukta and Upa-Lokayukta Bill, 1973 be taken into consideration.”

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved.

“That the Mysore Lokayukta and Upa-Lokayukta Bill, 1973 be taken into consideration.

Sri D. DEVARAJ URS.—Sir, I suggest that the word ‘Karnataka’ may be substituted for ‘Mysore’.

Mr. DEPUTY SPEAKER.— I hope the House will agreed to that.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರವನ್ನು ನಾವು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಮೇಲೆ ಅಡಳಿತದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಬೃಹದಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ, ಮುಂದೆಯೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಸಮಾಜದ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವೇಲೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತ ಯಂತ್ರದ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಆದರ ಪ್ರಭಾವ ಎರಡೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರವೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಕೂಡ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಲೂ ಇದೆ, ಖಾಸಗಿ ಜನರ ಕೈಲೂ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ, ಸರಕಾರದಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ ಅಡಳಿತವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವರು. ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವಾದುದು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನರು ಅಡಳಿತ ನಡೆಸುವಾಗ ಈ ಯಾವ ತತ್ವ, ನೀತಿ, ನಿಯಮ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವರೋ ಆ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ನಡೆಯುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಕಷ್ಟ. ದೃಷ್ಟಾಂತ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅಡಳಿತ ದಲ್ಲಿ ದೋಷಗಳನ್ನು ಜನರು ನೋಡುವರು. ನಮ್ಮ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ವಾಗುವುದು. ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ದೋಷಣೆ ಮಾಡುವರು. ಪಕ್ಷಪಾತ, ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಲಂಚರೂಪವತ್ತು ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಂಥ ದೋಷರೂಪವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದೂರುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ವಿಶಾಲವಾದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ದೂರುಗಳೂ ಸೇರಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ದೂರುಗಳನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಯಂತ್ರ ಯಾವುದು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಬುಡ್ಸ್ ಮನ್ ಎಂಬ ಯಂತ್ರವಿದೆ ಕೆಲವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಎಂದು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಅಡಳಿತ ಯಂತ್ರವಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದರ ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರು, ಶಾಸಕರು ಮುಂತಾದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿರ್ಮಿಸಿ ರುವ ಈ ಯಂತ್ರ ವಿನಿವೇಶವು ಇದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು, ದೂರುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಗೆ ಹರಿಸುವುದು, ಈ ಕಾರ್ಯ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಪೂರಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಹಾಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು, ಸರಕಾರ ನಡೆಸುವವರು, ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಶಾಸಕರು ಮುಂತಾದವರ ಮೇಲೆ ಈ ಯಂತ್ರದ ಪ್ರಭಾವವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೊಂದು ರೀತಿಯಾದ ಯಂತ್ರ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಕಮಿಷಿ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಒಂದು ಕಮಿಷಿಯವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯು ರೀತ್ಯ ಲೋಕಪಾಲ ಮತ್ತು ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದೆ. ಇನ್ನು ನೂಕ್ಕುಬಾಗಿ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದೇನೆಂದರೆ ಈ ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅವರವರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೇನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರು. ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್)

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಇದರ ಆಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ನನಗೆ ಜ್ಞಾತಕವಿದೆ. ಆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇನ್ನೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಲೋಕಪಾಠ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಆಯಾಯ ರಾಜ್ಯಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಆಯಾಯ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ತಮ ಮನೋದಯನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ನಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದೆವು. 19.3ನೇ ನವೆಂಬರ್ನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೋಕ ಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಒಂದು ಮನೋದಯನ್ನು ತರೋಣ ಅಂತ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಇದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಮನೋದಯಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ ಎನ್ನು ತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೀಗ ಇದ್ದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪುಟಿಯೊಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ನ್ನೂ ಓದಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಆಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಮನೋದಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿವೆ. ಆ ಮನೋದಯವನ್ನು ನೋಡಿ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಆನುಭವಗಳನ್ನೂ ಆಧಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಮನೋದಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಮನೋದಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದರ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಂದರೆ ಯಾರನ್ನು ನಾವು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಂಟ್ಸ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೋ ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದೂರುಗಳೇನಾದರೂ ಬಂದರೆ ಆ ದೂರುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಆ ಲೋಕಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಉಪಲೋಕಯುಕ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಿದೆ. ಇದೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಆಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ. ಇನ್ನು ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಂಟ್ಸ್ ಅನ್ನು ತಕ್ಕ ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಸೇರುತ್ತಾರೋಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪದದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರ ನೌಕರರೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಕೆಲವು ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಶಾಸಕರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದಾದ ನಂತರ ಈ ಲೋಕಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಉಪಲೋಕ ಯುಕ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಯಾರು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಆಡಕವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ನಾಳೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆಯೆಂಬ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ಇವರನ್ನು ಯಾರು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಶದಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಮರೆತೆಯೆಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಂಟ್ಸ್ ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರೂ ಒಳಪಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಶಾಸಕರು ಇವರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಓದಿಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲವೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇಮಕದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಿರಬಾರವೆಂದೇ ಇವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಮುಖ್ಯನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೂ ಮತ್ತು ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲದಂತಹ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈ ಮೂವರಿಗೆ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇವರ ಸಲಹೆ ಮೇರೆಗೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಈ ಮನೋದಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾದವನ್ನು ಎತ್ತಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾದವನ್ನು ಮೇಲೆ ದೂರು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಪ್ರಧಾನಿಯವರಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬರತಕ್ಕ ದೂರುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅಪಾವನೆಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಧಾನಿಯವರಿಗೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ದಾಗಿ ಅಡ ಮಿನಿಸ್ಟೀರೀವ್ ರಿಪಾರಂಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಈ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಲೋಕಪಾಠ ಮನೋದಯನ್ನು ರಚಿಸಿದನಂತರ ಪ್ರಧಾನಿಯವರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸುವಂತೆ ಅದನ್ನು ಹಾಗೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನು ಸೆಕ್ಷನ್ (7)ರಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸ್ತಿಗೇಷನ್ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಅನಂತರ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಚಾರಗಳು ಈ ಕಾನೂನಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸೆಕ್ಷನ್ (8) ರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದೆ.

ಅನಂತರ ಈ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡಬಾರದು ಮತ್ತು ಈ 'ಸೀಕ್ರೆಸಿ'ಯನ್ನು ಮೈಂಟೇನ್ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಅನಂತರ ಈ ದೂರುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ದೂರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ 1 ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸೆಕ್ಷನ್ (18) ರಲ್ಲಿ ಅಡಕಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದರಲ್ಲಿಗತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ನ್ನೂ ವಿವರಣೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅದಾಗ್ಯೂ ಇದೊಂದು ರೀತಿಯ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾನೂನು. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಜಂಟಿ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದು ಬೇಡವೆಂದು ನಿಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವಾದರೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾದುದನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇ. ಏನೋ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಮೂವ್ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿದ್ದುಂಥದ್ದು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಯಬೇಡಿ. ಪುಷ್ಕಂಡಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಮಂಜಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ನಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಯೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದನ್ನು ಸಲಹಾಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತದೆಂದು ಏನು ಆ ಕಡೆಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂತು ಅವರು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಂತೋಷ.

12-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಗ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ಫೈನಾನ್ಸಿಯರ್ ಮೆಮೋರಾಂಡಂ ಲಗತ್ತಿಸಿದ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟೇ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ ನಾನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಇದರ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಭೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತದೆಂದು ನನಗೆ ಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಡಿವನ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಉಪಲೋಕಯುಕ್ತ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದು ಜಾಯಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ ಯೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಮೊನ್ನೆ ಅವರೊಡನೆ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಆಫೈನರಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದಾಗಲೇ ಆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಸೂದೆ ಜಾಯಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜಾಯಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೋಸ್ಕರ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಜಾಯಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಇವತ್ತು ನಾನು ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಅವರ ಅವಗಾಹನೆಗೋಸ್ಕರ ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ ಕಳೆದ 25-26 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಾತಾವರಣ ಮೂಡಿರುವುದನ್ನು

ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಸಹಜ. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಯಾವುದೇ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿರಲಿ, ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಒಂದಲ್ಲ, ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಸಂಜಮಾದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಅದು ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲರತಕ್ಕವರು. ಶಾಸಕರಾಗಿರುವವರು, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರು, ಪಂಚಾಯತಿ ಚೇರಮನ್‌ರಾಗಿರುವವರು, ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವವರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅವರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಅಂದರೆ ಅವರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಕಾಲ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರಲಿ, ಅಥವಾ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗದೇ ಇರಲಿ, ಅಂತಹ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ಈಗ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವೇ ಅಗ್ನಿಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಗ ಕುಂಡಲ ದೃಷ್ಟಿ ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಮೂರು ಸಾಲು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು; ಆದರೆ ನಿಧಾನವಾಯಿತು, ಈಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಂತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಅವರ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಈಗಿನ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆತ್ಮಗತವಾದಂಥ ಕಾಯಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣ ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವಾರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ನಾನು ಕೆಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯಿದೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವು ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಶಾಸಕರ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದರೆ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ, ಶಾಸಕರಾದವರು ಆದಳೆತವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ಅಂಗವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪುಮಾಡುವಾಗ ಅವರೂ ಸಹ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯ. ನಾನು ಈ ಮನೂವೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಲಾಜ್ 23ನೇ ಕಾಲಂನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಯಾರ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಈಗ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವಾಗ ಯಾರ ಒಂದು ಮರ್ಜಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೋಕಾಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಉಪರೋಕಾಯುಕ್ತ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾರೋಬ್ಬರ ಮರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಚೇರಮನ್ ಅಥವಾ ಸಸ್ಯರು ತಪ್ಪುಮಾಡಿದರೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಏನು? ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಾಕ್ಷಸನ ಇರಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ಇದರ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ. ಕೆಲವು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಶಾಸಕರ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಾಯಕರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಬಂದರೆ, ಅವರಿಂದೇನಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನು ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಬಂದರೆ ಅವರ ಮೇಲೂ ವಿಚಾರಣೆಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ನಾಯಕರೇ ಆಗಲಿ ಏನಾದರೂ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್. ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಯಿತು ನೋಡಿ. ಅವು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಘಟನೆ, ದೊಡ್ಡ ಘಟನೆಯಲ್ಲ. ಮೆರಿತ್‌ರಾಂಡ್ ಗರ್ನರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಆಗ್ನೋಟಾಕ್ಸ್ ಕೊಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿನ ಪುನಿರ್ಮಾಣ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಇಂಪೀಚ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್. ಮೇಲೆ ಆರೋಪಣೆ ಬಂದಾಗಲೂ ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೇ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರ ಮೇಲೆ ಇಂಪೀಚ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾವಿನ್ನೂ ಅಷ್ಟು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯ ಆಗದೇ ಇದ್ದಂತಹ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದರ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಲಹೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದಂತಹ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತಹ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಹಾಕುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡವರಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಮನೆಯದೇ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಟ್ಟು ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಉಜ್ಜುಲಗೊಳಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ತನಿಖೆಯ ಪ್ಯಾಪ್ಪಿಯಿಂದ ಹೊರಗಿರಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಕೂಡದು ಒಂದು ಸತ್ ನಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಪೀಸ್ ಮೀಲ್ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಸಹಾಯ ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಮಾಡುವ ಕೂಡಲೇ ಚಾಪೆಯ ಸಂಧಿಸಿದ ಒಬ್ಬರು ನುಸುಳಿದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ರ.ಗೋಲೆ ಕಳಗಿನಿಂದ ನುಸಿಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಪುವ್ಯತ್ತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಕಾಯಿದೆಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಬಾರದು. ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮಾಜಿ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳು, ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ Whether he is the Chief Minister or Ex-Minister ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಯಾರೇ ಆಗಲೇ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಅವರು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಡ್ಡಿ ಇರಬಾರದು. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಬೇಸರ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. Whether they are in the office or not ಅವರ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವಂತೆ ಈ ಮನೋದೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ತರಕ್ಕರ್ಥದ ಬಗ್ಗೆ ನೂಕು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ. ರಿಮೂವರ್ ಆಫ್ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೋದೆಯ ಕ್ಲಾಜ್ 6 ರಲ್ಲಿ ಏನು ಕೂಡಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ನಂತರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. The Lokayukta or the Up-Lokayukta may be removed from his office by the Governor on the ground of misbehavior or incapacity and on no other ground ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ ಕಪಾಸಿಟಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಗವರ್ನರ್ ಹೇಗೆ ಆದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಕರೆಪ್ಷನ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಬಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಧಾರವಾಗುವುದು ಸರಿ. ಆದರೆ ಇನ್ ಕಪಾಸಿಟಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಅಸಮರ್ಥ ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೊರತು ನೇಮಕವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಇಚ್ಛೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಅವರ ವರ್ಜಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯದೇ ಹೊರತು ಅವನಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. What is the yardstick for that incapacity? Straight away he can come to the conclusion that he is not capable of functioning as head of the Lok-Ayukth.

Sri D. DEVARAJ URS.--Proviso 3 is clearly says about it.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—How to come to that conclusion? Again I am coming to the point. We know how Governors will act now a days ಎಂತವರಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮರ್ಜಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದೇ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಗಳ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವಾಗ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾನೂನು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಲೇವಿ ಇರಬಾರದು. ಯಾರಮೇಲೂ ನಾನು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗೌರವ ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ ಕಾಂಪ್ಲೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್

ಗೌರವೊಂಟ್ ಇದ್ದಾಗ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾರ್ಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳು ಬೇಕೆಂಬುದೇ ಪಾರ್ಟಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್‌ಕ್ಯುಪಾಸಿಟಿ ಎನ್ನುವ ಪದದ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇದನ್ನು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಎಗ್ಜಾಮಿನ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಆಗಿರಲಿ, ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲೇ ಇರಲಿ ಹೊಡೆವರಾಗಿರಲಿ, ಚಿಕ್ಕವರಾಗಿರಲಿ ಅವರು ಈಗ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲಿ ಅವರನ್ನು ಈ ಕಾನೂನಿನ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಂದು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು. ಇದು ನನ್ನ ಮೈಯೆತ್ತಿಕೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದನ್ನು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಡಚಣೆಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮೀಷನ್ ಆಧ್ಯಕ್ಷರು, ಸದಸ್ಯರುಗಳು, ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಗಳು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮತ್ತು ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವರು ಗಳನ್ನು ಈ ಕಾನೂನಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಇವರೆಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಮಸೂದೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಯಾರೂ ಈ ನನ್ನ ವೇತದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಭೆ ಮತಿನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಳವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಯಾರ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮೀಷನ್ ವಿಷಯ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕಮೀಷನ್ ಅಫ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಅಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಒರಾತ್ವವೆ ಅಂಥಾದ್ದು ಕೆಲವು ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ನೋಡಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಆಳುವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ತಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಶಾಸಕರನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಏತಕ್ಕೇಂದರೆ ಶಾಸಕರು ಶಾಸನವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕವರು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಆರೋಪ ಬಂದರೂ ಅವು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಶಾಸಕರ ಮೇಲೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಿಡಿ. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಹೆಡ್ ಅದವರನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರೇ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೂ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ರೋಕಪಾಲರಾಗಿದ್ದಂತಹವರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಆಗಿದೆ, ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಇದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I put the Motion to the House. The question is :

“That the Mysore Lokayukta and the Upa-Lokayukta Bill, 1973 be taken into consideration.”

The motion was adopted.

Motion to refer to J. S. C.

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—Sir, I give notice of my intention to move the following motion under rule 74 (1) of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Karnataka Legislative Assembly :

“That the Mysore Lokayukta and Upa-Lokayukta Bill, 1973 be referred to a Joint Select Committee consisting of a total

(SRI D. DEVARAJ URS)

number of 20 members (15 members from the Legislative Assembly and 5 members from the Legislative Council) and that the concurrence of the Legislative Council be obtained therefor and that the following members of this House shall be members of the Joint Select Committee, viz.,

Sriyuths :

1. K. Sriramulu
2. B. Sathyanarayana Singh
3. K. Abdul Suban
4. Prabhakar Telkar
5. R. Gundu Rao
6. P. C. Shettar
7. M. M. Sajjan
8. S. Puttaswamy
9. Mahendra Kumar
10. Smt. Addy Saldhana
11. A. Sharanappa
12. B. V. Kakkilaya
13. Konandur Lingappa
14. N. S. Gurusiddappa
- and 15. P. B. Patil."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The questions is :—

“That the Mysore Lokayukta and Upa-Lokayukta Bill, 1973 be referred to a Joint Select Committee consisting of a total number of 20 members (15 members from the Legislative Assembly and 5 members from the Legislative Council) and that the concurrence of the Legislative Council be obtained therefor and that the following members of this House shall be members of the Joint Select Committee, viz.,

Sriyuths :

1. K. Sriramulu,
2. B. Sathyanarayana Singh,
3. K. Abdul Suban,
4. Prabhakar Telkar,
5. R. Gundu Rao,
6. P. C. Shettar,
7. M. M. Sajjan,

Sriyuths

8. S. Puttaswamy,
9. Mahendra Kumar,
10. Smt. Addy Saldhana,
11. A. Sharanappa,
12. B. V. Kakkilaya,
13. Konandur Lingappa,
14. N. S. Gurusiddappa,
- and 15. P. B. Patil."

The motion was adopted.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Bill, stand referred to the Joint Select Committee.

DISCUSSION FOR SHORT DURATION UNDER RULE 59

re : Affairs of the Lok Shikhana Trust

Sri H. D. DEVE GOWDA.—Sir, I raise a discussion on the affairs of the Lok Shikshana Trust.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Yes.

† ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಲೋಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಪರವಾನಿಗೆ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕೆಲವು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಈ ಟ್ರಸ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಪುಸ್ತಕವನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ 1935 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಬಹುಶಃ 1935 ಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಬೆಳಗಾಂವನಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿತು. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಲಿಟರೇಚರ್ ಫೆಲೋಶಿಪ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಎಂಬ ನಾಮಾಂಶದಿಂದ ಹೆಸರು ಪಡೆದಂಥ ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಈವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಸಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಹಲವಾರು ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. 1947 ರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಲಿಟರೇಚರ್ ಫೆಲೋಶಿಪ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಎನ್ನುವುದು ಲೋಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೆಸರನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ. ಹಲವಾರು ಜನರ ಶ್ರಮದ ಫಲದಿಂದ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಮಿಕರ ದುಡಿಮೆಯ ಫಲದಿಂದ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಸ್ಥೆ. ಹಾರ್ಡಿಕರ್, ಹುಕ್ಕೇರಿಕರ್, ಗಂಗಾಧರರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲಕ್ಕೆ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆ 1935 ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 4-6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳದ ಆಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂಥ ಅನೇಕರು ಸಂಭಾವನೆ ಇಲ್ಲದೇ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ದುಡಿದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪುಸ್ತಕವನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕೋದರೆ ಬಹುಶಃ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಇದರಿಂದ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತರಾವ್ ಮೊಹರೆ ಅವರು 1957 ರವರೆಗೂ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಬಹಳ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. 1957 ರಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಗೃಹಣ ಹಿಡಿಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 1957 ರಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಗೃಹಣ